

[Finansministeren.]

sager har været mest slående for mig, er, at man ansøger om sådant nedslag i stabiliseringslånet, til trods for at man har haft et meget væsentligt privatforbrug.

Nu er jeg nok klar over, at det kan være svært at sætte forbruget ned, men når man vil hævde, at man har meget brug for likvide midler til foretagelse af investeringer, må man alligevel engang imellem undre sig over, at det ikke har været muligt også at gøre en indsats gennem en vis nedsættelse af forbruget.

Jeg tror nok, den øvrige befolkning — særlig den del af skatteyderne, der deltager i stabiliseringslånet, og som i vidt omfang er tvunget til at betale det ud af det løbende forbrug — deltager i denne undren over, at man fra erhvervslivets side slet ikke har været inde på den tankegang, at man gennem en vis begrænsning i sit eget forbrug også kunne deltage i den øgede opsparring, som var selve formålet med stabiliseringslånet.

En anden ting, jeg også gerne vil have lov til indledningsvis at nævne, er, at stabiliseringslånet jo er et led i et samlet kompleks af foranstaltninger, som blev gennemført i juni-juli måned sidste år. I de senere måneder er den økonomiske diskussion herhjemme gang på gang ført, som om stabiliseringslånet blev gennemført i sommer og har haft de og de virkninger, og hvis vi nu ophævede det, ville det have de og de virkninger. Det er jo en noget ejendommelig måde at føre en økonomisk diskussion på. Det burde ikke være nødvendigt her i tinget at gøre opmærksom på, at stabiliseringslånet kun er en del — ganske vist den del, der har givet anledning til størst kritik — af de foranstaltninger, der blev gennemført. Thi ud over stabiliseringslånet blev der jo gennemført en forhøjelse af de indirekte afgifter med omkring 100 mill. kr., ophævelse af dollarpræmieringen på biler, forøgelse af forskellige sociale bidrag, forhøjelse af renten og delvis af afdraget på boliglån — alt sammen til et beløb på omkring 300 mill. kr. som forbrugseffekt, hvor jeg har regnet med halvdelen af stabiliseringslånet, omkring 100 mill. kr., som indgående i dette beløb. Skal man derfor diskutere, hvorvidt det, der blev foretaget sidste sommer, var rigtigt og

særlig det afgørende spørgsmål, hvorvidt det er rigtigt nu at foretage ændringer deri, kan det ikke være rimeligt kun at diskutere et enkelt led af denne plan; man må tage de samlede foranstaltninger op til diskussion og undersøge, hvorvidt der skal ændres heri, og i hvilket omfang der skal sættes noget andet i stedet.

Når man skal diskutere dette, kan man have to synspunkter, og det er i og for sig også så heldigt, at det ærede medlem hr. Axel Kristensen har gjort begge synspunkter gældende i sin fremsættelsestale; at det så ikke er så let at få dem til at rime sammen, er en anden side af sagen. Det ene synspunkt er, at stabiliseringslånet var forkert, dengang det blev gennemført, at det ikke var en relevant foranstaltning, at man ikke kunne antage, forholdsreglerne ville have nyttige virkninger, at der burde have været gennemført noget andet. Jeg tror, man må sige, at det ærede medlem hr. Axel Kristensen, som var ordfører dengang, kan tages som eksponent for denne opfattelse. Det ærede medlem var dengang også klar over, at i den daværende økonomiske situation kunne man ikke nøjes med at hævde det synspunkt, at man ikke skulle gennemføre, hvad vi forelagde; det var nødvendigt at foreslå noget andet i stedet. Jeg tror, at alle de af tingets medlemmer, der overværede forhandlingerne i sommer og det ærede medlem hr. Axel Kristensens indsats i forhandlingerne, vil erindre, at der jo ikke kom så meget ud af de tanker, man fra oppositionens side havde om, hvad der skulle sættes i stedet.

Der blev fremført visse tanker; der blev særlig fremført den tanke, at man skulle gennemføre en deponeringsordning. Det kan blive interessant at høre under drøftelserne i dag, om man har forladt denne tanke, hvad man godt kan have mulighed for, hvis man, som det ærede medlem hr. Axel Kristensen har hævdet, har den opfattelse, at den økonomiske situation i dag er afgørende anderledes, end den var dengang.

Men lad os vurdere, om det kan siges, at det, der blev gennemført i sommer, var så dårligt, som man dengang ville gøre det til. Nu er det altid meget vanskeligt at udskille virkninger af forholdsregler, som folketinget gennemfører. Disse forholds-